

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egy évre	6 frt. — kr.
Fél évre	3 " — "
Negyed évre	1 " 50 "
Egyes szám ára	6 kr.
Külföldre egy évre	8 frt. — kr.

Ezen lap megjelenik
hetenként kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD.

Közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap,
a csikmegyei gazdasági egyesület hivatalos közlönye.

Hirdetések közlési díja:

minden egy hasábos 1 garmond
sorért vagy annak terfogataért
4 kr. s minden egyszeri közlés
után 30 kr. bélyegdíj fizetendő.
Nagy és többször közlendő
hirdetményt a kiadóhivatal ár-
kedvezményben részesít.

A „Nyíltér“ rovatban
közlendő cikkek soronként
10 kr. díjért közöltnék.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓ-HIVATAL:

Kézdi-Vásárhelyt:

Csik-Szeredában:

Székely-Udvarhelyt:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

T. Nagy Imre szerkesztő lakásán.

Dr. Kádbé Ferenc szerkesztő lakásán.

A lap tartalmát illető közlemények, valamint előfizetési pénzek, hirdetések, nyíltérek stb. mindhárom szerkesztőségben és kiadóhivatalban elfogadtnak.

Az adókezelés újabb módosítása.

A mint a lapokban olvassuk, a pártklubok f. hó 18-án kezdték meg tanácskozásait az adókezelés reformjára vonatkozó törvényjavaslat tárgyában. Hogy miképpen nyer ezen, az államra és népre nézve valóban fontos életkérdés megoldást, azt a tárgyalások eredménye fogja megmutatni.

Azért, midőn itt egyelőre röviden fájdmunknak adunk kifejezést a fölötte, hogy a kormány csak most, néptünk másfél évtizeden át tartó zaklatása és meghurcolása után jó arra a gondolatra, hogy az adókezelést meg kell javítani: némely dolgot szükségesnek látunk megjegyezni ezen, a közönség haragját és boszankodását magán viselő életbajra nézve.

E javaslat továbbra is megtartja az adófelügyelőknél és a municipiumnak a közigazgatási bizottság ellenőrzése mellett való közreműködését; fenn tartja a kataszteri és becselési adókra nézve a dolog természetéből folyó különböző kivételi eljárást. Ezen javaslat intézkedik arról is, hogy a közönség sem az adókivetésnél, sem a végrehajtásoknál zaklatásoknak ne legyen kitéve.

Van a javaslatban két új intézkedés is, t. i. hogy a harmadosztályú kereset-adó és a házadó nem egy, hanem három évre állapittatik meg. Ezek egyike

— ha úgy lesz — arra volna szánva, hogy mind a közönségnek, mind a nyilván tartásnak, mind az adóközegeknek könnyebbé tegye a szolgáltatást. A másik új intézkedés abban áll, hogy a javaslat a közegek felelősségét a nyilvántartásban és végrehajtásban úgy az állammal, mint a közönséggel szemben a feyelem és bírságolás szabatosabb és hatályosabb intézkedéseivel biztosítja a közönségnek teljes kárpótlását, sőt a 6% kamat megtérítését is kiköti.

Továbbá lényeges javításokat tartalmaz a biztosítás, foglalás és záloglás sokféle és nehéz bajaira, az elévülés hiányaira, ezek sorrendjére, a megtörtént fizetések nyilvántartására, a lefoglalt tárgyak értékesítésére, az elévülés pontos megszabására nézve stb.

Az egész adóügyi eljárással kapcsolatban levő és jövő sérelmek orvoslására nézve pedig egy független pénzügyi bíróság felállítása van kilátásba helyezve. Hogy újabb költségeket von-e maga után, nem tudjuk.

E javaslat szerint a végrehajtók nem napi díjt, hanem állandó fizetést huznának.

Ezek főbb pontjai a javaslatnak. Vajha az adóügyek zűrzavarának nyomasztó uralmát enyhítenék és a közönség, mely a rendszertelenség miatt annyi bajnak volt kitéve, jövőre ezen szükségtelen költségekkel megszabadulna!

Miután az adóügy minden pártérdeken kívül és felül áll s az állam és közönség közös érdeke, itt a sikert csak a semmiféle pártnak szolgálatában nem álló, elfogulatlan, hazafias közreműködés biztosíthatja.

Hogy tehát ne legyen kénytelen e nemzet még évtizedeken át sinyleni az adó-nyomorúságok kínos és halálra gyöttrő átkát: szükséges, hogy az adó helyesen és méltányosan osztassék fel, az óriási összegre rugó kezelési költségek leszállíttassanak, az adónemek meghatározottassanak, a zaklatások s a pénzügyi közegek önkényes eljárásai megszüntetessenek.

Az adóügy az államra és egyesekre nézve a kenyérkérdés ügye lévén, mindkettőnek érdeke égetően követeli, hogy e reform sürgősen és haldéktalanul keresztülvitessék.

S z e m l e.

A képviselőház ápr. 24-ki ülésében gr. Ráday honvédelmi miniszter egy törvényjavaslatot nyújtott be, mely szerint, tekintettel arra, hogy a honvédség szabadságot tisztkarában nagy a hiány, az 1873. 1874. 1875. és 1876. években a közös hadseregbe sorozott egyéves önkéntesek és tisztek, kik a tartalékba vannak áttéve, most azonnal áttételnek a honvédséghez. A ház ezen javaslatot általános éljenzéssel fogadta, a mi mostanában nem igen történt meg.

— Talál, nagyon kényelmes — vélekedik a jurátus ur s már alig várja, hogy megkérdezhesse a kicsi tükröt: vajjon oly csinosan áll-e, mint a mily kényelmes? Oh, mert a kicsi tükrő még a csizma felett is ki tudja mondani szakértő ítéletét.

A sámfakadét feláll, távozni akar. — Aztán csak mondja meg a mászster urnak, hogy primán fizetek.

Az inas mormog valamit, de nem meri hangosan mondani; hiszen ez az ur olyan jó, barátságos ember; üléssel, szivarral kínálta meg. Távozik, pedig tudja, hogy ott hon a lábszija vár reá, ha pénzt nem visz haza.

A jurátus ur egyedül maradt. Sietve veszi le a tükröt és az — oh, hála az égnek! — most is csak dicsérőleg nyilatkozik. Az új csizma a lábom marad. És most tovább kell folytatni a félbeszakadt toilettet. A bajusz megkenetik s csinosan kipödörtetik.

S a kicsi tükrő úgy hizeleg a bajusz gazdájának, hogy az nem képes megválni tőle, csak nézi a tükröt, édesen, merengve, vagy talán magát a tükrőben.

És a mig így nézegeti saját magát s gyönyörködik saját magában: újra megszólal a csegetttyű. Az óra eltelt és a jurátus urnak nem volt ideje azalatt tanítani.

— Nincs semmi baj, — gondolja magában a jurátus ur — majd kipótolom én. Szegény gyermekeknek is jól esik egy órai pihenés.

Az ápr. 25-ki ülésen gr. Ráday honvédelmi miniszter egy más, nem kevésbé fontos törvényjavaslatot nyújtott be a honvédtiszt-képző Ludovika-akadémiára évenként felveendő 60 olyan növendékről, kik a közös hadseregben szolgálati kötelezettségüknek még nem tettek eleget.

A közadók kezeléséről szóló törvényjavaslatot a képviselőház általánoságban elfogadta s részletes tárgyalása a 9-ik szakaszig haladt f. hó 26-én.

A képviselőház igazságügyi bizottsága 25-én délutáni 5 órakor Horváth Lajos elnöke alatt tartott ülésében — melyen a kormány részéről Pauler Tivadar igazságügyminiszter volt jelen — folytatta a keresztény és izraelita között, valamint az országon kívül kötött polgári házasságról szóló törvényjavaslat részletes tárgyalását.

Felszólaltak: Körösy, Teleszky, Horváth, Pauler miniszter, Mandel Pál, Literáty, Matuska Engelmayer. Az ülésen tárgyalattak a 13—24. §§, melyek több-kevesebb változtatással elfogadattak.

A főrendiház elnöki méltósága, mint a lapok írják nem sokára be fog tölteni. Illetékes körök jelöltje e méltóságra Szögyényi M. László, a főrendi ház eddigi alelnöke s bár Szögyényi az e részben hozzá intézett felszólításra végleges választ még nem adott, parlamenti körökben remélhetni vélik, hogy közéletünk e kitünőségét sikerülni fog e méltóság elvállalására reá birni.

A gyógyszerárak általános szabályozása czéljából a kormány által szakférfiakból összehívott bizottság, tárgyalásait befejezte, s megállapodásait javaslat alakjában már közelebb beterjeszti

Oh, a jurátus ur nagyon jó szívű.

A tiz percz eltelik s egy szivarat még elszíva, reggelizve s még egy utolsó tekintetet vetve a kicsi tükrőbe, indul a tanterembe a jurátus ur.

Valaki szembe nyitja vele az ajtót.

Az új alak a szabó-inas. Ez már ismerős s ez nem kenyereshető, illetőleg nem pipázható le. Nincs semmi rossz járatban; csak egy számlát hozott. Ugy látszik, a szabó-inasok már tudják, hogy a jurátus urat csak előadások alatt kell keresni a szobában. Mások nincs otthon, vagy ha otthon van, akkor alszik.

— Hát izé szól a számláhozóhoz Dandy ur — nagyon sajnálom, de most kötelességem hív, sietnem kell. Tanítás után személyesen teszem tiszteletemet J... urnál.

A szabóinassnak távoznia kell, mert a jurátus ur nagyon pontos ember. Siet. De a szabóinas fellépésének következményét bizonyára a tanítványok érezték meg.

A délelőtti leczkéknek vége. A jurátus ur kuszkiurája rejtékében zártkörű magánértekezletet tart kicsi tükrével s ennek eredménye az, hogy elfeledve a szabóinasnak tett ígérteit, távozik hazulról a kaszinóba. Ott nyugodtan van s biztosítva a zsebe ellen intézett merényletekkel szemben.

A „Székelyföld“ tárczája.

A kicsi tükrő.

— Rajz a diák életéből. —

Írta: Ferenczi István.

(Vége.)

Sajnálkozva teszi le a kis tükröt s kezd az öltözéshez. El nem mulasztja minden öltönydarab felvétele után megnézni — pardon! — megkérdezni a kicsi tükrőtől, hogy jól áll-e rajta stb. stb. Oh aztán midőn kimossa száját, hogyan feledné el egyenként megvizsgálgatni (persze a kicsi tükrő segítségével), hogy elég szép tiszták, fehérek-e fogai? És a kicsi tükrő oly jó barát! Egy véleményen van princípálisával, nem szolgáltat okot haragra; hiszen még urának neheztelése is darabokra törné törékeny szívét. Következik a fésülődés; de innen már épen nem maradhat el a kicsi tükrő s gyöngéd figyelemmel utasítgatja a jurátus ur kezét jobbra-balra, előre-hátra, míg az utolsó szál haj is megkapja a maga rendes helyét s ott marad lebilincselve finom rózsajel-illat láncaival.

Még csak a bajusz kipödése van hátra. A toilette félbenmarad; a szoba előtt léptek közelednek; a kicsi tükrő földre húzódik, az ajtó nyílik, a gazda tétlenül áll; a kuszkiuria belsejébe egy suszterinas lép be egy pár új muszkabagaria csizmával.

Dandy ur mosolyogva fogadja.

— Készen van, — ajánlja magát a süldő suszter — elhoztam a csizmát.

— Ah! megvan, készen van; — s mintha nem hinne szemének, kezeivel tapogatja a csizmát — igazán megvan.

Nézi, nézi, méltótlag vizsgálgatja leendő csizmáját a jurátus ur. Csinos munka, tartós bőr, tetszik neki; hallgat; bizonyára arról gondolkodik, hogy mit mondana most rá a kicsi tükrő.

— Kérem, szokott ön szivarozni? — kérdi egészen váratlanul a lábszija-változtalt ellátott sámfakadétot. Kérem, tessék rágyújtani.

Az, szegény, szokatlan az ilynemű megtszerteltetésekhez, de annyit mégis tud, hogy miért történik ez, s épen azért protestál ellene, hogy ő még csak inas, még nincs felszabadulva s így nem szabad szivarozni; köszöni alásan, hanem csak tessék felpróbálni, mert ő nagyon siet.

— Tessék hát rágyújtani — szolt tovább a jurátus ur, mintha az előbbi szavakat nem értette volna; addig nem enged, míg kedves vendége szivarra nem gyújt; még segíteni akar a szivar megcsinálásában is; de azt már a másik nem engedi; majd megcsinálja ő valahogy. Bizony tud minden suszterinas szivarát csinálni, csak legyen, miből.

S mig az füstöl és tikácsol a finom, nyers sz...i dohánytól, azalatt Dandy ur felpróbálja a csizmát.

a belügyminiszterhez. Egyelőre annyit írhatunk, hogy nemcsak a gyógyszerek árában, hanem a gyógyszerész munkadíj felszámításánál, valamint a gyógyszerek kiszolgáltatásához szükséges edények ára tekintetében is üdvös változások hozhatnak indítványba.

*

A közös kormány az Uniobankkal egyezményt kötött a bank üzleti tevékenységének Boszniára és Hercegovinára való kiterjesztése ügyében. Ez egyezmény szerint az Unionbank Szerajevóban szabaddal felruházott fiókintézetet állít fel, melynek czége így hangzik: „Az Unionbank szab. boszniai és hercegovinai osztálya (Priv. Abtheilung der Union-Bank für Bosnien und die Herzegovina)“.

*

Az irországi események még mindig nagy mértékben foglalkoztatják a közfigyelmet. Tubbercurryben tizenkilenc családot zálogoltak meg s tettek ki a bérletből bérhátrálék miatt. Az egész kerületben a legnagyobb izgatottság uralkodik e miatt. — Barady és Curley, immár a kilmainhami börtönben várják a rájuk kimondott halálös ítélet végrehajtását. A kormány rendkívüli óvintézkedéseket tett a fogház biztosítására, mert alaposan lehet attól tartani, hogy a foglyok kiszabadítására kísérlet tétetnék.

Szereda — vagy Szépvíz?*)

(Levél a szerkesztőhöz.)

Csikmegye, ápril 24-én.

(L.) Tíz napi idő alatt a hidegvizkurának lehet valami hatása; azért a szolgabírói székhelyek kérdéséhez most már elfogulatlanul kell hozzászólni, mert megérdemli az a zöldasztalon kívül is.

Én magam azok közé tartozom, a kik Szépvíz mellett szavaztak, de ez nem azt teszi, hogy az ellenérveit érveit ne tudnám méltányolni, mert előttem nem közönyös a törvény hivatkozása a járásbírósgokra, nem közönyös Szereda városnak fejlesztése, sőt, a mit elmulasztottak érvül fel-

*) Bár a kérdést a törvényhatósági közgyűlés egy szavazattal már eldöntötte, az eszmecsere kedvéért, szívesen közreadjuk t. munkatársunknak e levelét annál inkább, mert az ügy felelőssége alatt állván, végeldöntése belügyminisztertől függ. Addig is megbeszélhetjük a dolgot pro és contra. Szerk.

Ebéd után mosolyogva jön haza Dandy ur. A délelőtti haragfelhők már rég elvonultak homlokáról. Ebéd után minden ember szelidebb, mint ebéd előtt, így a jurátus ur is. Telt gyomorral nem tud haragudni a diák ember még a számlához inasra sem.

A jurátus ur, mintán kicsi tükrével végzett, csendet parancsol a gyermekeknek s a szokott délutáni álomra hajtja fejét.

Vagy különben nem is alszik, csak élvezi boldogságát.

Hja! sokat kinlódott, szenvedett, tanuljt éjjel, míg ki tudta vívni, meg tudta szerezni e boldog, e nyugalmas életet. Sok izzadságába került, míg letehetette a papi vizsgát. A nyomó lónak nem kötik be száját; a munkásnak megadják a maga bérét; miért ne vehetné ő is jutalmát fáradságának? Ő dolgozott eleget; most pihen. Munka után édes a nyugalom. S oly édes a tudat, hogy e boldogságot önszorgalmával szerezte, nem ingyen kegyelem az.

Sa mint ott hever, elmereng a multon, a sok nélkülözéssel telt tanulói éveken; majd elábrándozik, képzelete felépíti a csendes papi lakot s benépesíti szerető nővel, fürge, rózsás arcú gyermekkel s nem tudja elfojtani ezen képek fölötti gyönyörét; közölni kell azt a kicsi tükörrel. S valóban annyira beleéli magát eme képekbe, mintha azok már meg is volnának. Mosolyogva tekint a nőre, a játszó gyermekekre, kiket maga körül lát, s elhalmozza édes kedves nevekkel őket... S igéri a kicsi tükörnek, hogy soha sem hagyja el őt, elviszi magával oda is, hol ezek vannak, hol ezek — lesznek. Legyen tanuja ott is boldogságának.

hozni, még az sem közönyös, hogy a megye központján szükség lenni egy szolgabírónak; mert teljesen osztom azok nézetét, kik a szolgabírósgot általában ott akarják felállítani, hol több hatóság lévén összpontosítva, alkalmoszerűleg költség és fáradság nélkül megkereshető egyik vagy másik; osztom azok nézetét, kik Szereda város fejlesztésére jókora részt tulajdonítanak a szolgabírósgnak, nemcsak, hanem a szolgabírósg elvitelével feltékenyek a járásbírósgra is; és felteszem, hogy a központi közigazgatás igen gyakori esetben szükségli a szolgabíró jelenlétét, minthogy ellenesetben magának az alispának kell annak teendőibe avatkozni; de mindezek engemet nem győzték meg szavazatom helytelenségéről s nem tettek, és soha sem is fognak tenni azok részesévé, kik egyik vagy másik pártnál mindjárt személyi érdeket látnak, vagy plane Szereda város elárulását kiabálják a könnyen hívó polgárok előtt.

Ha személyi érdek vezetett volna, mint megyei birtokosnak, azt hiszem, talán csak mégis több okom lenne Sz. E. mint Z. A. pártolására; vagy ha Szereda város elárulására okom volna, azt hiszem, ezt nem a szolgabírósgon kellene kezdeni; hanem vezetett egyenesen a méltányosság, az igazság, a járás kormányzásának könyvebbítése; vezetett a decentralizáció eszméje, mely még meglévő alkotmányunk fogalmának egyik képviselője; vezetett a járás beosztása s következőleg a szomszéd Románia kacsingatása, mely okok, tekintettel a magyar faj tulnyomó többségére, azt hiszem, bővön ellensúlyozzák a Szereda város mellett felhozottakat, s így a feltékenykedés nem igazolt.

Lehet, hogy magam sem helyeslem azon szeredai egyének eljárását, kik Szépvíz mellett szavaztak, de itt ismét különbséget teszek a hivatalnokok és városi polgárok között. A hivatalnok ugyanis, még ha szeredavárosi polgár is, a megyéé, és így köteles első sorban a megye érdekét tartani szem előtt, azon kívül pedig többen vannak, kik a vidékről választattak be a törvényhatósági bizottságba, tehát ez oldalán is kötelesek a megye érdekeit képviselni. Nemcsak nem lehet feltűnő tehát azok eljárása, hanem teljesen igazolt, míg ismét azon városi polgárok lépése, kiket ily minőség nem kötött, teljesen más minősítés alá esik.

Szép remények, hui ábrándok!

A kicsi tükör még most is mosolyog, most is mindent helyben hagy, mindig osztja gazdájára nézetét.

Pedig nem olyan az élet. Sok nélkülözés, szenvedés, csalatkozás vár mindenkire. Ezt a sors mindenkinek kiosztja bőven, míg az öröm, a boldogság kiosztásában oly fukar! Még az is nehezen áll meg az élet viharai között, ki az élet nagy iskolájában nyerte kiképzését; hát az olyan, ki csak a könyvekből ismeri a világot, hogyan tartja fenn magát, hogy ne sodorja a mélybe az örvény?

Az a megálmódott csendes papi lak ki tudja, milyen lesz? S a szerető hitves hogyan fog vele megosztani örömet, bánatot, ki tudja megmondani?

„A képzet épít, a való rombol.“ Jaj, ki elfeledi megkülönböztetni a kettőt egymástól!

Majd nem fog szükség lenni a kicsi tükörre. Ha a szenvedések alatt összetörik a test, a fájdalom kiül az arcra; akkor a kicsi tükör sem fog vissza mosolyogni; szomorú, bánatos arcot mutat az is. Ilyen arcra pedig nem örömet nézünk, legkevésbé, ha az az arc a miénk.

De a kicsi tükör nem mondja el ezt most még, gazdájára pedig nem gondol erre. Ő csak ábrándozik, de majd felébreszti egykor az élet; akkor elmondja a kicsi tükör mind, mind, hogy milyen tarka-barka ez az élet, s akkor megtanulja majd gazdájára is:

„Ábrándozás az élet megrontója, Mely kancsalul festett egekbe néz.“

Akkor megtanulja...

Csak késő ne legyen.

Soha sem jó azért előre kigyót-békát kiabálni, mert van oly megyei hivatalnok is, ki a város érdekét a megyéé elé helyezte, s van olyan városi polgár is, ki megfordítva cselekedett. Pedig ha ezek nem személyi érdekek, nem tudom aztán, hogy mit lehet annak minősíteni; hanem ez legalább mégis valami, s a téves nyíltság, származott legyen bármi okból, többre becslendő, mint azon urak eljárása, kiknek nem volt elég bátorsága színt vallani, s most mégis a körülmények szerint ide vagy oda nyilatkoznak.

Rosszalni azonban nem áll senkinek jogában, mert bizonyára az is meggyőződés kifolyása volt.

Tekintve tehát, hogy felfogásom szerint Szépvíz megyei érdek, s kiválólag megyei érdek egy vidék erdőségeinek megmentése okából is, persze erősebb intézkedéssel, s tekintve, hogy a felhozottakon kívül a józan ész is a járás székhelyét annak közepére, nem pedig véghatárára, vagy éppen a járáson kívül rendeli elhelyezni: engem soha senki sem fog meggyőzni szavazatom helytelensége felől, s mert vannak, kik a Szeredaváros mellett felhozott okokat is így mérlegelik, én részemről még is tartózkodni fogok, hogy abban személyi érdeket keressek.

Tisztelem mindenkinek meggyőződését, de viszont megvárom, hogy az enyém iránt is legyenek legalább türelemmel, mert ha érdekről kezdünk beszélni, messze ágazik az.

Legyünk türelemmel a belügyminiszter határozatának bekövetkeztéig, s mondjunk legtovább annyit: elvárjuk az alispán pártatlanságától, hogy a kérdést javaslat nélkül fogja felsőbb elhatározás alá terjeszteni.

Néhány szó az egyes községek tanügyi életéből.

K.-Vásárhely, 1888. ápril 23.

Motto: Alterius damnum, gaudium ne facias tuum.

(Vége.)

Egy másik községi iskolában ismételni akarták a jámbor atyafiak ezen eljárást. Ott nem a pénzhány, hanem az a körülmény adott okot az elmozdításra, hogy a bíró urnak a leánya nem tehetvén szert jó férjre, bánatában képezdélbe ment és a mennyire kitelt, jó zsiros privátdíjjal átcsuszott a 3 éves tanfolyamon s ennek, mint patriotának, hely kellett. A már több év óta ott működő tanítónő ki akarták tenni. Szerencsétlenségükre azonban elfelejtették volt a katolikus jelzöt iskolájuk elé tenni és a böles közigazgatási bizottságnak hatalmában állott ő kegyelmüknek az orrukra koppintani.

A népnevelés érdeke más elbánást igényel mind a tanítóval, mind az ügygyel szemben.

Meg kellene gondolni azon tisztelt uraknak, hogy nem az iskola van érettek, hanem ők az iskoláért. És ezt nem kellene személyes boszu vagy más magánérdekek szolgálatára alacsonyítani. A tanítót pedig ne úgy tekintsék, mint alárendelt személyiséget és konvenziós eselédet, kit tetszésük szerint boesáthatnak és fogadhatnak fel.

A tanító az iskola lelke; ő sokat tesz és tehet, ha a mellé rendelt iskolaszék szintén elvégzi a maga teendőjét. Az iskolaszék teendője pedig — legyen az községi, református vagy katolikus — az, hogy a nevelés ügyét községében népszerűsítse, az iskola szükségleteit, tanszereit, butorizatait, épületét jó karban tartsa, magát a tanítót teendője elvégzésében bizza szabad akaratára és csak a végeredménnyel tartson felette bírálatot. Hogy ezt az ügyhöz érően tehessék, ajánlanám, hogy a népoktatási tantervet s az ezzel kapcsolatos miniszteri rendeletet tanulmányozzák. Mert csak így kerülük el azon tévedést, melynek magam is fültanuja voltam. Ugyanis: Egyik falusi felekezeti iskolánál a vizsgán nagytiszteletű esperes ur vezetése alatt megjelent az egész iskolaszék. Javában folyt a

vizsga; a gyermekek mind jól tudtak s az iskolaszék csak úgy hálálkodott a tanítónak, mint a ludak az idegennek. Persze az újabb tanterv szerint már a felekezeti iskolákban is tanítanak magyar nyelvtant, földrajzot és történelmet a biblián kívül. Az iskolaszéki tag urak közül többeknek volt gyermeke is ott és ki-ki azon osztály tárgyaiból, melybe be volt osztva, igen jól felelt. Egyszer egyik tagja a böles iskolaszéknek vészt, vihart jelenté tekintettel felláll és elkiáltja magát: „Hát! mester uram! emilyen, amolyan teremtetted! Az én fiam és leányom mért nem tud annyit, mint a P. Mózes komáé? Hisz én is megfizetek úgy, mint bárki és még az ajándékkal sem voltam szűk marku.“

E méltó felháborodásra az esperes ur vette át a szót és felvilágosítá az atyafit, hogy a P. Mózes komája fia az 5-ik osztályba jár és az övé csak még a 2-ikba és így nem a tanító az oka e körülménynek.

Vannak, a kik örülnek a tanítók elnyomott helyzetén és a lehetőségig kedvelve törik a fejüket azon, hogy miként éreztethessék hatalmukat velük.

És az ilyen egyének nem gondolják meg, hogy nemcsak a tanítóknak, hanem az ügynek is ártanak. Tartsuk meg tehát velük szemben is ezen közmondást:

„Se más ember kárát örömednek ne vedd, Se saját örömed más kárává ne tedd.“

Falusi.

Jegyzőkönyv.

Felvételt a gyergyói volt huszár-családok előértekezletéről Győ.-Szt.-Miklóson, 1888. márcz. 10-én, a lóbeszerzési alap évenkénti jövedelmének felhasználása tárgyában.

(Folytatás.)

5) Elnök felemlíti, hogy az összehívó értelmében ezen értekezletnek első tárgya: a lóbeszerzési alap jelenlegi állásáról kölesönös felvilágosításokat adni és nyerni; felkeri egyúttal Imets F. Jákó atyáknak, ki ezen ügygyel tüzetesebben foglalkozott, hogy ide vonatkozó felvilágosításait előadni szíveskedjék.

Imets F. J. fejtegeti a lóbeszerzési alap rendeltetését a Felsőgi irat alapján s ebből az ide vonatkozó helyeket fel is olvassa és értelmezi; hangsúlyozza a legmagasabb leirat azon értelmét és szellemét, miszerint ezen lóbeszerzési alap a volt első mājori divisióknak saját közös vagyona ugyan, de annak csak jövedelme felett rendelkezhetik s erre nézve is csak azon nevelési czélok körében, melyeket a Felsőgi irat határozottan kitért; hasonló ezen alap egy hitbizományhoz, melyet a tulajdonosok sem fel nem oszthatnak, sem bármiképen el nem idegeníthetnek, hanem annak csak jövedelmét élvezhetik. Történet közbeszólásokra reflectálva, kiemeli, hogy ezen értekezletnek nem az a czélja, hogy a lóbeszerzési alaphat felosztásáról beszéljen; az alap felosztása megtörtént divisióként; a mi alapunk egy divisió osztályrészt képezi; ezentul terjedni semmiképen nem lehet. A mi a háromszéki és vármegegyi huszárdivisiók osztályrészeivel történt: az jobbára kortes visszaélések folytán méltatlanul történt; azt az illetők már szászor megbánták; az ránk nézve irányadól annál kevésbé szolgálhat, mivel ide vonatkozó miniszteri leiratok, nevezetesen az 1881. 20,944 b. ü. m. számú magas intézvény határozottan kimondja, hogy bármely további felosztás a Felsőgi irat szellemével is ellenkezik és igazságság elfogadható kules hiányában lehetetlen is. Kifejti szóló a lóbeszerzési alap további történelmét is le egészen a mai napig; felvilágosítja az értekezletet arról, hogy Csikmegye ns. törvényhatósága azon összeget, melyet 1870-ben, mint a csikmegyei 9 huszár szakasz tulajdonát, átvette és a mely akkor 14,779 frtból állott, nemcsak ápen fenntartotta, hanem azt a megyei takarékpénztárban hazaftas feltékenységgel megőrizte s külön könyvelve, annyira gyümölcsöztette, hogy mai nap a lóbeszerzési alap csaknem megkészszerződve, 26,978 frt 21 krt teszen, tehát annak tiszta kezeléséhez semmi gyanu nem férhet.

Indítványozza ennél fogva, hogy itt ne ezen alap felosztásáról legyen szó, hanem hozza az értekezlet javaslatba egy leendő közgyűlésnek azt, hogy a lóbeszerzési alap évi jövedelméből a kilencz huszár szakasznak megfelelőleg már az 1888/89-ik tanévől kezdve rendszeresítették kilencz ösztöndíj azon kilencz tanuló ifju részére, kik már nyert előismereteik nyomán bármely tudományi vagy realirányban a ki-

lencz szakaszbeli huszár-családok egyes ivadékai közül magukat arra leginkább érdemesíték. Daczára ez elég tüzetes felvilágosításnak, irányadásnak és czélszerű indítványnak, az értekezletben ellenkező hangulatok támadnak.

Erre Pál Gergely szólal fel, ki szintén értelmesen és nyugodt előadással partolja és indokolja az előtte szóló indítványát; előadásában azonban az ellennézések által több ízben gátoltatik.

Most csomatalvi Orbán Lajos szólal fel, ki is a maga telfogása szerint azt fejtegeti, hogy az alap sajátunk lévén, jogunk van azt felosztani és indítványozza is, hogy az osztassék fel.

Szavát az értekezlet nagy része helyeslő zűgással támogatja.

Ezek után az elnök felteszi a kérdést: Elfogadják-e az értekezlet további tanácskozás tárgyát, azt, mi a meghívóban ki van fejezve? vagyis elfogadják-e az értekezlet az Imets F. Jákó ur által tett indítványt, vagy sem? Az értekezletben tömeges ellennyilatkozat lévén észlelhető: elnök felhívja az értekezletet, hogy a kik a tett indítványt el nem fogadják, vonuljanak ki a szomszéd terembe, hogy a külön vélemények kivehetők legyenek.

Erre az értekezlet nagyrésze, melyben azonban az értelmiség legkevésbé volt képviselve, a szomszéd terembe vonul, viszsamaradt pedig mintegy negyven tag, kik valamennyien az értelmesebbekből állottak s egy-egy huszár-családot képviseltek.

Ezen megkülönböztetés folytán az értekezlet kitűzött czélja kockázattá válván, elnök kijelenti, hogy a kivonultakra nézve a további értekezlet bezáratik, annál is inkább, minthogy az értekezlet nem volt tájékozva az iránt, hogy a nem-mel szavazó tömeg a szavazatra fejenként jogosult lett volna; megengedte azonban, hogy Orbán Lajos, a ki a maga részére másolatot kíván kiadni, mint az ellenzék szószólója, saját tudomása és a hozzátartozók értesítése czéljából, a benmaradtakat további értekezletén is jelen lehessen.

(Vége köv.)

Levelezés.

Csik-Jenőfalva, 1883. ápr. 22.

(A csiki róm. kath. tanítóegyesület felesiki körének gyűlése.)

A csikmegyei róm. kath. tanító-egylet felesiki köre f. hó 14-én Csik-Karcsfalván tartotta meg az évi I. rendes gyűlést, melynek lefolyásáról a következőket van szerencsém közölni.

E gyűlésen nemcsak a kör tagjai voltak szép számmal jelen, hanem ott voltak Péterfy József felesiki főesperes, Keresztes Márton esperes, Veress Antal és Murányi Kálmán plebánus urak is.

A gyűlés most is, mint rendesen, gyakorlati tanításokkal vette kezdetét. Tanítottak: Spaller J. helybeli tanító a napirenden levő tárgyakból, Petres J. csicsói tanító a magyar nyelvtanból.

A gyakorlati tanítások végeztével elnök Spaller J. üdvözölte a megjelenteket s mint új elnök, felhívta a tagokat, hogy az egylet érdekeit mindig szívőkön hordva, annak felvirágoztatásában vele együtt munkálkodjanak. A csinos megnyitó beszéd éljenzéssel fogadtattott.

A mult gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése után a gyakorlati tanítások bíráltattak meg. A gyűlés alapos megbirálás és élénk eszmecsere után mindkét tanítási sikerültnek nyilvánította.

László Albert felolvasása a vallásos nevelésről helyesléssel fogadtattott.

Ezek után az ált. egyleti elnöktől egy levél olvastatik fel, melyben értesíti a kör tagjait, hogy az 1882-ki közgyűlés által elhatározott pályázatra nézve (Csikmegye földrajznak tanítása gyakorlati leczkékben, jutalom 25 frt) a választmány úgy intézkedett, hogy a pályamunkák jelíges levéllel f. évi május 15-ig az ált. egyleti elnökhöz nyújtandók be.

A gyűlés végén két fontos indítvány is tétetett. Egyik a Hajnó Ignácé, ki felhívta az egyesületet, hogy a többi tanítóegyletekkel karöltve, a tanítók fizetési minimumának felemelése érdekében a törvényhozótestülethez kérvényt nyújtson be. Másik a Tódor Antalé, ki a felekezeti tanítók részére az ötdöves pótlék kérelmezését sürgeti. Mindkét indítvány az általános gyűlésre tétetett át.

Jövő gyűlés helyéül Csik-Somlyó tüzett ki.

Ferencz József,
egyleti aljegyző.

Irodalom.

(Vége.)

Jókai azt állította, hogy zsirt, szalonát, hust a főzelékre rakni, úgy mondja a

székely: trágyázni. Mi ezen unaestetikus szó ellen tiltakoztunk s azt mondtuk, hogy ezen trivialis kifejezést a székely még tréfából sem igen használja.

Azonban a világlap ezen szó használatának létjogát Orbán Balásznak „A Székelyföld“ című munkájában előforduló következő tétellel akarja bebizonyítani: (kiemelvén, hogy a Jókai által használt kifejezésért Orbán Balás ellen kell rittyegtetni!) „A székelyföldön, uram, a föld sovány; úgy terem, ha jól trágyázzák; akként a lencse tetejét is, hogy jó legyen, nálunk jól meg szokták zsírozni és tormával behinteni!“ Itt, a mint látható, a kifogásolt szó csak hasonlatul volt alkalmazva.

Azonban ezen szó forrásául kár volt az Orbán művét idézni, mert annak forrása régibb eredetű és ha nyelvtudománya szaporítása végett nem csak Sepsi-Szentkirályra és a mire czáfolatában hivatkozik, a szentgyörgyi piacra járna, akkor tudhatta volna, hogy ezen szót régen a nyalánság jelzésére használták, és mint azt Szarvas Gábor egy „trivialis“ szó történetéről irt fejtegetésében írja: a trágya szó ősapja a görög: troo = rák, eszem; gyökere trag, melyből lett tragema = csemege, nyalánság; ennek többese, tragemata, a közép-latinság szavává válván, idővel tragata, majd drageia alakra rövidült. E mellett még egy közép-latin tragea alak is volt, melyet Dieffenbach szótárában (Glossarium Latino-Germanicum mediae et infimae aetatis) találunk electuarium jelentéssel.

A magyar trágya tehát kétségtelenül a közép-latin trage alaknak a módosulata. Igazolják ezt a nép ajkán forgó következő szók is: gyenerális, evangyéliom, Registrumból lagyistrom s később lajstrom, gingiberből gyinger, majd gyembér, gyömbér.

Igy lett a tragea-ból magyarosan hangsúlyozva először trágyea, majd trágya, a mint még Molnár A. is írja, s végül trágya.

Hogy magyar értelemben csemeget, nyalánságot vagy fűszert jelentett, azt igazolja egy XVI. századbeli magyar szakácskönyv, melyet Radvánszky Béla tett közzé: „Magyar család és háztartás“ művében. Az ide vonatkozó adat így hangzik: Ha töltött anguillát akarsz csinálni, mosd meg fejénél a bőrt, foszd alá sat, főzd meg szépen, csinálj malasiás trágyát alá. A malasiás trágyát ighen csináljad: A zsömlét avagy a szép fehér kenyeret szeletöljed meg szépen és pirítsd meg, aztán hányd malosába a kenyeret, hintsd meg felül gyömbérrel. (III. köt. 38.) A másik hely így szól: Kappan malozsátrágyával. Az kappanakat meg köll sütni, metélni szépen és zsömlét vagy szép, buza fehérkenyeret szeletönként szépen meg köll pirítani és az pirított kenyérszeleteket hányd az malozsába, hogy szépen megázzék benne az kenyér, aztán az kappanokat vevönként (darabonként) rakd az tábla, aztán rakd reá felül az megázott kenyérszeleteket és hintsd meg felül szépen az trágyával; az trágyát, ha nem tudod micsoda, törj bővön gyömbért össze nádmézzel egy mozsárban; ha ezt megszörzöd, aztán trágyád leszön. (U. o. 41. l.)

E szónak: „stercus“, jelentése csak későbbi eredetű és mint azt Szarvas Gábor írja, valamint az egyes különösen szárazabb eledeléhez, hogy izesebbek legyenek, trágyát adtak, ép úgy adtak, hogy megszíroítsák, megkövéritsék, trágyát a földnek is; az étek trágyája méz, mazsola sat. volt, a föld trágyája pedig leginkább az igás barmok ganéja. Így forrt aztán a két szónak jelentése egytűvé, míg végre az előbbi, erejéből lassanként vesztve, egészen az utóbiba csapott át. E szónak ma már megállapodott trivialis jelentése „stercus.“

Ha tehát e szónak az adott módon való használása ellen góbéfajunk tiltakozott, azért kár volt olyan pöffeszkedőleg nagyképűsködni és meggondolatlanul őket a heveséggel és locsi-fecsi gyerekességgel vádolni.

Hogy a him- és nőnem közötti különbség az „édes kécsem“ szó ellen miért tiltakozik, azt is csak a nagyhangú czáfoló tudja.

A többi szavak felett, melyeknek védelmére a szentgyörgyi piacon szedett érveket hozott fel, vitatkozni nem akarunk; azok maradjanak, meg az ő dicsőségére.

Hogy t. ellenfelünk semmitmondó támadásával ennyit foglalkoztunk, azért tisztelt olvasóinktól bocsánatot kérünk; azonban a kesztyű el lévővén dova, azt felvenni reputációnk érdekében szükségesnek tartottuk.

Pályázat.

Háromszékmegye kézdi felső járási szolgabírája, P. Gy., pályázatot hirdet a következő kérdés megoldására:

Miként lehetne a kézdi felső szolgabírói járásba kebeleztett határszéli községek jóvedelmét fokozni és gyarapítani a már teljesen elszegényedett községi lakosság megterhelhetése nélkül, hogy az akkép nyert jóvedelmek a mindinkább szaporodó és naponta érkező s már annyira nyomasztó községi terhek, illetve kiadások fedezésére fordíthatók lennének?

A járási szolgabíró P. Gy. által felajánlatik 50 frtból álló jutalom, de csak biztos és alapos munkáért adatik ki.

Pályázhat bármely közigazgatási tisztviselő és megyei bizottmányi tag.

A pályamunkák f. évi június 30-ig küldendők be a kézdi felső szolgabíróshoz.

A pályamunkák elbírálására 4 tagból álló szakbizottság fog felkértni.

Kézdi-Vásárhelyt, 1883. ápr. hó 24.

Pótsa Gyyula,
szolgabíró.

Mindenféle.

— Kassai Farkas Dániel alezredes, a Kézdi-Vásárhelyt állomásozó 2-ik honvéd zászlóalj nagyerőmű parancsnoka, ezredessé lett előléptetve. Szívünkől örvendünk a közszeretben álló derék honvéd főtiszt e megérdemlett kitüntetésén.

— A m.-vásárhelyi kir. főügyész Sylvester Károly honvéd számvevő őrmestert a kézdivásárhelyi ügyészséghez írnoknak nevezte ki.

— Ifj. Fejér Lukács temetése f. hó 27-én ment végbe általános részvét mellett. A városban levő összes hatóságok képviselve valának az elhunyt derék ifju végtisztességtételénél. A koporsót számtalan koszoru díszíté. A rokonok, barátok és ismerősök beláthatlan sora kísére a korán elhunyt ifjut örökös nyughelyére. Ő, ki szelid jellemével és jó lelkével mindenki szeretetét kinyerte, feledhetetlen leend mélyen sujtott családjá és barátai szívében.

— Az inség-munkára vonatkozólag lapunk mult számában megjelent hírünk ki egészítéseiül megemlítjük, hogy a munka vezetésével megbízott kir. segédmérnök a helyszínére f. hó 28-án szombaton kiszállt és a munkálatot hétfőn megkezdeti. A munkálatnál részt venni ohajtók nevezett kir. mérnök urnál a munka színhelyén jelentkezhetnek.

— Haláleset. A karathnai ősi Kún család egyik ágának utolsó fia-sarja, Kún Endre, Kún Istvánnak 7 éves fia, f. hó 25-én este meghalt. Béke poraira!

— Főző Albert vivőmester K.-Vásárhelyt már megkezdé a vivő tanfolyamot. Sajnálattal tapasztaljuk, hogy a kézdivásárhelyi ifjúság nem mutat elég érdeklődést a lovagias, testedző sport iránt, a mennyiben a beiratkozások igen gyéren történnek. Főző ur ezen bajon segitendő, a tandíjakra nézve némi kedvezményeket hajlandó nyújtani azokra nézve, kik ezt kívánják, — nemkülönben gyermekeknek is hajlandó a vivásból órákat adni mérsékelt áron. Beiratkozások a tanáchnáznál eszközölhetők.

— Halálozás. Boér Áron győ-szentmiklósi görög kath. lelkész, nyugalmazott kerületi főesperes és érseki szentszéki ülnök, f. hó 17-én, életének 72-ik s egyházi működésének 50-ik évében meghalt. Özvegye, számos unokája és rokona siratja a megboldogultat. Nyugodjék békével!

— A csángók f. hó 25-én Maros-Vásárhelyre érkeztek. A város végén a polgármester üdvözölte az érkezőket, kiknek szónoka melegen megköszönte a kitüntető fogadtatást s társai nevében a haza és a

király iránt hűséget esküdött. Ezután sokan szekereikről leszállottak s a polgármester és a főkapitány kíséretében a tűzoltó zenekar indulója mellett vonultak át a városon a főtérig, hol a városháza erkélyéről Lenárt tanár üdvözölte a polgárság nevében a szívesen fogadott vendégeket. Szónokunk ismételt hangoztatta hazaszeretetüket és a király iránti hűségüket. A jelen volt ezrekre menő néptömeg viharos éljenzésekkel fogadta a beszédeket. A város polgársága versenyzett a vendégek ellátásában. A polgárnők a gyermekeknek ételmi szereket és ruhaneműt osztottak. A Transylvania termeiben társasestély rendeztetett. A csángókat a szászrégeni polgárság is igen szívélyesen fogadta és megvendégelte.

— A „Csángó-magyar egyesület“ előkészítő bizottsága f. hó 24-én Somssich Pál elnök lakásán értekezletet tartott. A bizottság elhatározta, hogy ujabban ismét 800 embert hoz be Bukovinából. E czélból 2 megbízottat küld ki a bizottság, kik közül az egyik megbízott Szádeczky Lajos lesz, a másik megválasztása és felszólítása az elnökre bízott. Továbbá elnök indítványára elhatározta a bizottság, hogy egyes nagybirtokosokhoz és városokhoz felhívást intéz, a melyben felszólítja, nyilatkozzanak az iránt, hajlandók-e bukovinai magyar családokat ideiglenesen elhelyezni s ha igen mennyit? Kijelenti a bizottság a felhívásban, hogy az elhelyezés ideiglenes lenne s csak addig tartana, míg a végleges elhelyezés foganatosítható lesz.

— Szörnyet halt. Csik-Szeredában f. hó 24-én délelőtt 9 óra után egy muzsikusz cigány felesége a járásbíróshoz mentében, a mint a vár előtt megpillantotta, hogy egy másik cigányné is követi őt — ki hasonlóan a járásbíróshoz őt perelni indult — ijedtében vagy bosszúságában hirtelen összerogyott és egy jalkiáltással az egyik hársfa alatt meghalt. Érzékeny szíve lehetett szegénynek. Képzeltetni, hogy az eset hírére összefutott Faraónépség minő vajlogatást és jajveszélést csapott gyászos véget ért halottjuk felett.

— A vízbe esett. K.-szentléleki Voloncs Ferencz 8 éves fia, Elek f. hó 20-án d. u. a falu közötti pallóról a Kászon vizébe esett s azóta nyomtalanul eltűnt. Valószínű, hogy a szerencsétlen fiut messze sodorta el a víz, mert eddig minden keresés eredménytelen volt. Ha netalán valaki megtalálná a szerencsétlen fiut, felhívjuk, hogy a megszomorodott szülőket értesíteni szíveskedjék.

— Spanga Pált, ki már annyira felépült, hogy segítség nélkül mehetett vizgálatra, 23-án hallgatta ki Tóth Gerő vizsgálbíró. A kihallgatás délután 4 óratól estéli 8 óráig tartott. A kihallgatás részleteit természetesen erősen titkolják s csak annyit árultak el, hogy Spanga ez uttal sem vallotta meg bűnét. Szökését, valamint Pozsonyban, ugy itt is azzal indokolja, hogy ő követte el a Schwaizer-főle betörést s attól félt, hogy letartóztatják.

— A kézdivásárhelyi kisegítő pénztárgylet mint szövetezet 1883. évi márcz. havi forgalomkimutatása. Bevétel: Pénzmaradvány a mult hóról 437 frt 21 kr. Betétekből 3076 frt 27 kr. Váltók után 15,847 frt 28 kr. Kezelési bevétel kamat és illetékkel 487 frt 74 kr. Összesen 19,848 frt 50 kr. Kiadások: Betét-visszaíratás 479 frt 56 kr. Váltókra 17,950 frt. Kezelésre — mult évi osztalék, tisztviselők, szolga fizetése és visszleszámitolási kamatok 707 frt 73 kr. Pénzmaradvány 711 frt 21 kr. Összesen 19,848 frt 50 kr. Hankó László, könyvvezető.

— Büntetendő-e a férj, ha nejét megveri?

A kir. Curia ezen kérdést igenlőleg oldotta meg. A lugosi járásbírósg ugyanis egy ily titlegelő férjet orvosi látletet hiányában becsületsértésben mondott ki bűnösnek és 10 frt pénzbüntetésre ítélte. A kir. tábla, tekintve a férj és neje közt fennálló családi viszony természetét, a büntetést 5 frtra szállította le, a kir. Curia pedig helyben hagyta ezen ítéletet.

— Az udvarhelymegyei takarékpénztár részvénytársaság forgalmi kimutatása 1882. december 31-én. Bevétel: 213 betét után 34,919 frt 42½ kr. Visszaíratott váltó és kötelevények után 153,148 frt 20 kr. Leszámitolási kamatokból 5235 frt 01 kr. Ke-

zelési díjakból 658 frt 72 kr. Visszeszámitott váltók után 75.430 frt. Részvény befizetések 30.000 frt. Alapítási díjból 1200 frt. Váltókiallítás és nyomtatványdíjakból 88 frt 79 kr. Visszafizetett előlegekből 82 frt 74 kr. Visszafizetett zálogköcsönből 300 frt. Elvezetett részvény-befizetések 104 frt. Késedelmi kamatokból 27 frt 89 kr. Összesen 301.244 frt 77¹/₂ kr. Kiadás: betéti tételre visszafizetett 4898 frt 56 kr. Tőkésített és kifizetett betéti kamatokra 1115 89 kr. Leszámitott váltók- és kötelezvényekre 249.127 frt 19 kr. Előlegekre 89 frt 24 kr. Irodai költség- és házbérré 297 frt 57¹/₂ kr. Rendes fizetés 547 frt. Alapítási költségekre 816 frt 50 kr. Felszerelésekre 48 frt 03 kr. Visszeszámitott váltókra 42.230 frt. Visszeszámitott kamatra 1203 frt. Zálogköcsönre 350 frt. Királyi adóra 25 frt 03 kr. Pénztárkészlet decz. 31-én 56 frt 76 kr. Összesen 301.244 frt 77¹/₂ kr. Sz.-Udvarhelyt, 1882. decz. 31. Dr. Szabady Ferencz, igazgató. Frits Henrik, pénztárnok és könyvvezető.

Apróságok.

Elmés takarékoság. Vajjon miért nem csináltott támlát kocsija ülésére, báró ur? — Tudja, kérem, a ki oly sokat kocsiházik időtöltésből, mint én, a támaszkodással nagyon rontja ruháját.

Gonosz megjegyzés. Egy párisi vendéglőben a vendég következő panasza fakadt a pinczér előtt: — Ez még is szörnyűség! harminczkét frank két táblól áll reggelért! A vendég lős hallja a zajt, oda siet, vizsgálja vendégét és feddő hangon mondja a pinczérnek: — Észre kellett volna vennie, Antal, hogy ez urnak felkabátja már kopott.

Káplár: Ha ön a löporos toronynál áll s egy ciből égő szivarral arra jön, mit fog ön akkor tenni?

Közvitéz: Fel fogom szólítani — kérem alásan — hogy dobja el a szivarát

Káplár: És ha eldobta?

Közvitéz: Felveszem és tovább szívom.

Gavallér: Nagysád ma nagyon levert és szótalan s ez engem kétségbe ejt. Ah, eszedem, nyissa meg biborajkait s hangoztasson csupán csak egyetlen édes szócskát!

Hölgy: Szirup.

Nő: Nos édes férjem, nem méssz el N. ur temetésére? Egyik patiensed volt. Orvos: Van is nekem időm mind azok temetésére elmenni, kiket életökben én gyógykezelttem.

Tanár: Figyelem uraim, most névsort fogok olvasni. A jelenlevők feleljenek igen-nel, a távollévők nem-mel.

A közönség köréből.)*

Nyílt kérdés nemes Háromszék megye főispánja méltóságos Pótsa József urhoz!

Van-e tudomása a méltóságos főispán urnak, hogy fiam Mihályfalvi József volt f-torjai községi tanító még a mult 1882-ik év okt. havában fizetése kiszolgáltatása tárgyában kérést nyújtott be a megyei közigazgatási bizottsághoz a felsőtorjai községi iskolásként ellen s nevezett bizottság, daczára 2—3 ízben „a tkts. közig. bizottságnak, mélt. Pótsa József főispán ur kezébe” címzett ajánlott levélben tett felkeresésemnek, 7, irva hét hónap alatt nem volt oly kegyes, hogy egy szegény tanítónak hátrálékos fizetését kiszolgáltatni elrendelje?

Ha van tudomása a mélt. főispán urnak: úgy mély hódolattal párosult alázatos tisztelettel kérem, kegyeskedjék bár az okmányok visszaküldését a tovább folyamodhatás céljából kegyesen elrendelni.

A méltóságos főispán urnak

K.-Martonfalván, 1883. ápr. 24-én

hódoló szolgálja

Mihályfalvi Ferencz

ref. kántor,

mint fiának megbízottja.

*) E rovat alatt megjelenő közlemények közérdekből díjtalanul közölhetnek. A felelősség a beküldött illeti. Szerk.

A kézdivásárhelyi tek. tanács figyelmébe.

Közudomásu dolog, hogy városunkban különösen esős időben, mint a mostani, egész sártenger borítja az utcákat. Ez elég kellemetlen, de ezenkívül csuf és egy olyan községre nézve, mely a város czimre igényt tart, szégyen is. Tudjuk, hogy a városnak nem igen van pénze s azért mi úgy tartanók czélszerűnek e nyomorúságos állapot megszüntetését, hogy legalább egyelőre a csernátóni ut és Kossuth-utca birtokosait járdák készítésére szólítsa fel a tek. tanács. Nem szükséges valami költségés járdák készítését tervezni, de olyant, mely egyelőre kielégítő lesz. hisszük, hogy minden birtokos hajlandó lesz készíttetni. E czélból kérjük értekezletre összehívni az illető birtokosokat.

Még csak azt volnánk bátrak kérni, hogy az utcák folytonos tisztántartása czéljából tartson a város 2 embert, 2 lovat s szekeret. Lehet, hogy oly módon valamivel többbe kerülne a tisztogatás, de ekkor méltán remélhetnők, hogy tisztaság lesz.

Több érdekelt.

Piaczi árak		Kézdivásárhely	Csik-Szereda	Gy.-Szt.-Miklós
		ápr. 26.	ápr. 25.	ápr. 24.
		frt kr	frt kr	frt kr
Hécsolter	Buza) tiszta	2 40	7 25	6 50
	) elegy	5 80	—	6 —
	Rozs) tiszta	5 —	5 —	5 50
	) elegy	—	—	5 —
	Árpa) tiszta	4 50	4 50	5 —
	) elegy	—	—	4 75
	Zab . . .	2 50	2 75	2 75
	Törökbuza . .	5 —	5 50	6 —
	Kása) köles	—	10 —	9 25
	) árpa	—	—	—
Kilógr.	Borsó . . .	6 —	—	—
	Lencse . . .	8 —	—	—
	Fuszulyka . .	5 —	5 50	5 —
	Lenmag . . .	—	10 —	10 25
	Kendermag . .	—	—	—
	Bükköny . . .	—	—	—
	Pityóka . . .	1 60	1 25	2 —
Darab	Marhahus . .	— 36	— 32	33 —
	Disznóhus . .	— 40	— 40	40 —
	Juh-hus . . .	— 24	—	—
	Szalona . . .	— 80	— 80	90 —
	Fagygyu . . .	— 32	—	—
Egy pár csirke	Malacz . . .	1 50	— 90	1 —
	Lud . . .	— 70	— 54	60 —
	Bárány) feje	2 30	2 33	2 38
	) fekete	2 80	2 60	2 85
Egy pár csirke		—	—	— 60
10 tojás . . .		— 15	— 15	— 14

Hivatalos árfolyamok a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Ápril 27-én.

Magyar aranyjáradék	120.30
Magyar vasúti kölesön	136.50
M. keleti vasúti államkötv. I. kibocs.	91.50
M. keleti vasúti államkötv. II. kibocs.	110.75
M. keleti vasúti államkötv. évi 1876	96.50
Magyar földterhermentesítési kötvény	99.25
M. földterhermentesít. kötv. záradékkal	97.50
Temes-bánati földterherm. kötvény	98.25
Temes-bánati földter. kötv. záradékkal	97.75
Erdélyi földterhermentesítési kötvény	98.25
Magyar szőlődezmá-váltási kötvény	99. —
Magyar nyereség-sorsjegy kölesön	97.75
Tiszasabályozási és szegedi sorsjegy	116.50
Oszttrák járadék papirban	110.25
Oszttrák járadék aranyban	78.50
1860. államsorsjegyek	78.75
Oszttrák-magyar bankrészvény	131.25
Magyar hitelbank-részvény	833. —
Oszttrák hitelintézet-részvény	315.50
Cs. és kir. arany	5.62
20 frankos arany	9.47
Német birodalmi márka	58.50
London (2 havi váltókért)	119.55
Magyar papírjáradék	88.05

A brünni kis lutri.

H u z á s á p r i l 25-é n.

29. 34. 39. 28. 42.

Felelős szerkesztők:

T. Nagy Imre, Dr. Kádbé Ferencz,

lfj. Dobay János.

Kiadó tulajdonos:

Szabó Albert.

Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek.

KOVÁSZNAI és KERESZTESY női divat- és készöltöny-raktára. Brassó.

Aláírtak van szerencsénk értesíteni a n. érd. közönséget, hogy ne mulassza el i. b. megrendelésével árunk izléséről és minőségéről meggyőződést szerezni, minekutána huzamosabb összeköttetésünk a bel- és külföldi elsőrangú gyárosokkal azon kellemes helyzetbe emelt, hogy

minden évadra

nagy választékban a legújabbat igen előnyös és olcsó árakon szolgáltatjuk és pedig a közelebről megjött

selyem,- divat- és posztó-árakat,

u. m.: **női ruhakelmék**, (Beige mellé) kis és nagyobb mintában; **szőratlasz**, francia **cashmir** fekete és minden színben; továbbá **satin-mervelleus** és **faillek**; selyem és pamut francia **báronyok**; **mosó-creton** és **satinok**, **mantillok** selyem, spanyol csipkével diszítve; **napernyők**, **kalapok** és minden **pipere-czikk**.

Továbbá, mivel az elsőbb rangú szabók rendelkezésünkre állanak, rendelvényeket **készruha-** és **öltönyökre** a legújabb izlés szerint elvállalunk.

A n. érd. közönség ebből szives támogatását és gyakori megrendeléseit kérve és magunkat igen becses figyelmébe ajánlva, jegyzünk

2—4

kiváló tisztelettel

KOVÁSZNAI és KERESZTESY.

Minták kívánatra bérmentve küldetnek.

A gazdaközönség figyelmébe.

A tavaszi idény beálltával föl kívánom a n. érd. gazdaközönség becses figyelmét már

NEGYVENEGY ÉVE FÖNNÁLLÓ magkereskedésemre

hívni, úgy **gazdasági**, mint **vetemény-** és **virágmavaimat** a leghitelesebb termelőktől szerzem be és részben saját természetnyemet becsátom eladás alá.

Kizárólag ez üzletággal foglalkozva, alkalmam van teljes figyelmemet erre fordítani, mi tisztelt vevőimet pontos kiszolgáltatásról biztosítja.

Arjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

Kiváló tisztelettel

TAUFFER FERENCZ,

az „Erdélyi gazdasági egyesület” bizományosa
Kolozsvárt, belközép-utca, 6-ik szám.

Sz. 198—1883.

tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kovásznai kir. Járásbíróság, mint tkvi hatóság részéről közhírré tetetik, hogy kovásznai Fekete Lajos végrehajtónak imecsfalvi Imecs Miklós végrehajtást szenvedő elleni 100 frt tőke követelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében, a kovásznai kir. Járásbíróság területén lévő, Imecsfalva község határában fekvő, az imecsfalvi 21. sz. tkvben foglalt 454., 460., 700., 1728., 1729., 1343. és 291. hr. sz. a. ingatlanokra az árverést 640 frtban, ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1883. év május hó 1-ső napján délelőtt 9 órakor Imecsfalva község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagy

készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. szám a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kovásznai kir. Járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság 1883. február hó 12-ik napján. 1—1

Egy gyakorlott

kereskedőseged

jó bizonyítványokkal ellátva

ajánlása folytán

azonnal alkalmazást nyer

Lázár Antal

szövet-, divat- és rövidáru-üzletében

Gyergyó-Szt.-Miklóson.

3—3